

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 6 listopada 2014 r.

**w sprawie uniemożliwienia Krajowej Radzie Sądownictwa wypełniania ustawowego
obowiązku opiniowania aktów prawnych**

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawa *o Krajowej Radzie Sądownictwa* zobowiązują Radę do opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawiania wniosków w tym zakresie.

Powierzenie Krajowej Radzie Sądownictwa wskazanych obowiązków konstytucyjnych nakłada zatem na inne organy demokratycznego państwa prawa powinność zapewnienia warunków skutecznego wykonywania przez Krajową Radę Sądownictwa tych zadań.

Podstawowym warunkiem w tym zakresie jest przede wszystkim obowiązek przedstawiania Krajowej Radzie Sądownictwa, w stosownym czasie, propozycji zmian aktów prawnych dotyczących sądownictwa oraz umożliwienie jej zajęcia stanowiska wobec przedkładanego projektu. Istotne jest przy tym wzięcie pod uwagę, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem kolegialnym działającym poprzez podejmowanie uchwał na posiedzeniach Rady, zaplanowanych z odpowiednim wyprzedzeniem. Aby zatem Krajowa Rada Sądownictwa była w stanie prawidłowo wykonywać powierzone jej konstytucyjnie obowiązki, powyższe warunki działania Rady muszą zostać w praktyce spełnione.

Tymczasem Rada zauważa, że w czasie prac Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej nad kolejną nowelizacją ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk nr 2680) poza przedstawionym do zaopiniowania Radzie projektem na posiedzeniu komisji sejmowej dokonano zmiany w art. 95 usp, a na kolejnym posiedzeniu dodano art. 9c. Pierwsza ze zmian dotyczy możliwości rozliczenia zwrotu kosztów przejazdów sędziów do miejsca wykonywania obowiązków sędziowskich. Proponowany art. 9c określa uprawnienia Ministra Sprawiedliwości, które mogą być wykonywane przez Sekretarza Stanu i Podsekretarza Stanu,

w tym dotyczące indywidualnych spraw sędziów. Rozwiązanie to ignoruje uchwałę pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt BSA-4110-4/13.

Krajowa Rada Sądownictwa podkreśla, że przyjęte rozwiązanie rozszerza zakres ingerencji administracji rządowej w pozycję i ustrój władzy sądowniczej, zatem stanowisko Rady w tej kwestii jest konieczne.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę, że Prawo o ustroju sądów powszechnych jest aktem szczególnej rangi o charakterze ustrojowym. Nie do zaakceptowania jest w związku z tym wprowadzanie zasadniczych zmian tej ustawy „w trybie autopoprawek”, bez ich uprzedniego zaopiniowania przez Radę. Ponadto liczne cząstkowe zmiany tej ustawy (nawet kilka razy w ciągu roku) powodują systematyczną dekonstrukcję funkcjonowania sądów.

Rada wyraża zaniepokojenie, że istotne zmiany w ustawie ustrojowej zgłaszane są w trakcie posiedzenia podkomisji po zamknięciu procesu opiniowania aktu prawnego. Może prowadzić to do wniosku, że nie są one przygotowane pod względem systemowym i wynikają z działań podejmowanych ad hoc, które prowadzą do systematycznego naruszenia ustrojowych rozwiązań dotyczących władzy sądowniczej.